



Vzhodnoevropski center odličnosti medicinskih sester za nadzor nad tobakom

ČETRTLETNI NEWSLETTER

ŠTEVILKA 8, AVGUST – DECEMBER 2016

MADŽARSKA

V sodelovanju s Koranyijevim nacionalnim zavodom za tuberkulozo in respiratorna obolenja sta bila Elizabetina fakultativna bolnišnica (Soproni Erzsébet Oktató Kórház) in Rehabilitacijski zavod Sopron gostitelja tretje letošnje delavnice z naslovom „Uspešne metode intervencije med odvajanjem od kajenja, uporabljene v vsakodnevni zdravstveni praksi“.

Dr. Márta Fényes, strokovna svetovalka in Erika Pataki, registrirana specialistka za področje propagiranja zdravja, ki zastopa Metodološki center za odvajanje od kajenja v okviru Koranyijevega zavoda, sta predavali o teoretskih aspektih odvisnosti od nikotina, o psihičnih, fizičnih in fizioloških okoliščinah, ki so povezane z odvajanjem, o kratki intervenciji, o farmakoterapiji in intervencijskih metodah pri odvajanju od kajenja, kot tudi o praktičnih straneh odvajanja ter o preventivi recidiva.

Udeleženci delavnice so prihajali z različnih delovnih mest - od oddelkov dolgoročne nege in rehabilitacije (16), oddelkov za pred operacijsko in po operacijsko nego (3), vse do sester, ki obiskujejo družine in šole (3) ter specialistov otorinolaringološke stroke (1), ginekologije (1) in internističnega zdravstva (1).

Jeseni je naš madžarski tim prevedel in priredil priročnik za sestre. Vsi so bili zelo veseli, da bo možno ta pomemben pripomoček razdeljevati in na široko uporabljati tudi na Madžarskem.

ČEŠKA REPUBLIKA

22. 8. 2016

Članek s tiskovne konference (ki je bila usmerjena predvsem na depresije in kajenje), je bil objavljen 22. avgusta 2016.

<http://www.zdravotnickydenik.cz/2016/08/sester-kuracek-pomalu-ubyva-v-cesku-jich-ale-stale-mame-skoro-sestkrat-vic-nez-v-usa/> (sester-kadilk je počasi vse manj, vendar jih na Češkem imamo skoraj šestkrat več kot v ZDA)

5. 9. 2016

Iveta Nohavová je imela v Olomouci 2 predavanji, eno o vlogi onkoloških sester in o nadzoru nad tobakom ter drugo o projektu EE-COE.

V DNEH 7. – 9. 9. 2016 SE JE V PRAGI ODVIJALA KONFERENCA SRNT EVROPA.

Češke sestre so organizirale pred konferenčno delavnico SRNT Evropa. Delavnico, katere se je udeležilo 14 poslušalcev, so vodile Stanislava Kulovaná, Vladislava Felbrová, Kateřina Malá in Eva Roubíčková.



Fotografija št. 1: Oznake pred konferenčne delavnice



Fotografija št. 2: Češke sestre, profesorica Eva Králíková in Grace Wong, direktorica organizacije Smokefree Nurses iz Nove Zelandije, (od leve: Stanislava Kulovaná, Eva Králíková, Grace Wong, Vladislava Felbrová, Kateřina Malá)



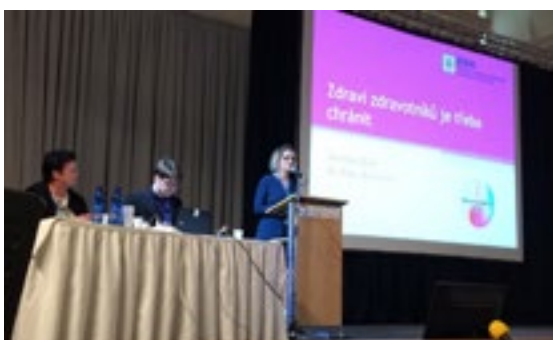
Fotografija št. 3: Fotografija z delavnice

Za ustno poster-predstavitvev je bil na konferenci SRNT Evropa sprejet poster z naslovom „Šolanje predavateljev na delavnicah kot model za izboljšanje sposobnosti sester za intervencije v primerih odvisnosti od tobaka – model, namenjen za vzhodno Evropo“.



Fotografija št. 4: Nekaj čeških sester med predstavitvijo posterja na konferenci SRNT (Stanislava Kulovaná, Iveta Nohavová, Vladislava Felbrová)

Katka Malá in prof. Eva Králíková sta predavali na vikend konferenci v regiji Južne Moravske.



Fotografija št. 5: Katka Malá med predavanjem

Dne 12. oktobra je prof. Eva Králíková na Zavodu za higieno in epidemiologijo »Ústav hygieny a epidemiologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze« priredila seminar, ki je bil usmerjen na „Vlogo sestre v onkološki preventivi“, v okviru katerega so o povezanih temah predavale profesorica Eva Králíková, Stanislava Kulovaná in Iveta Nohavová.

17. oktobra 2016 je Iveta predavala na konferenci EONS 10 v Dublinu na temo „Iskanje odgovorov na problem visoke prevalence kajenja med češkimi zdravstvenimi sestrami – rezultati skupinskih diskusij „focus groups“.

V času Svetovnega onkološkega kongresa, organiziranega v Parizu med 30. oktobrom in 3. novembrom 2016 s strani Unije za mednarodno kontrolo raka (UICC), je Nadacija Bristol-Myers Squibb priredila simpozij za prejemnike grantov. V imenu vseh udeleženi je Iveta predstavila projekt EE-COE „Vzhodnoevropske sestre – Center odličnosti za nadzor nad tobakom“. Svojo veliko podporo projektu EE-COE sta izrazili tudi dr. Stella Bialous in dr. Linda Sarna, ki sta se prav tako udeležili kongresa.

9. novembra 2016 je Družba za zdravljenje odvisnosti od tobaka (SLZT) priredila konferenco „Tobak in zdravje“.



Fotografija št. 6: Nekaj delavcev SLZT in njihovih sodelavcev (od katerih so določeni predavali tudi na konferenci).

ROMUNIJA

Catie Gulie, romunska »sestra–prvakinja« in glavna sestra projekta, je bila povabljen, da se 8. septembra 2016 udeleži diskusnega foruma o vzpostavitvi državne strategije z namenom omejitve porabe tobaka v Romuniji. Na njem je zastopala Evropsko federacijo zdravstvenih sester in hkrati tudi Romunsko sestrsko združenje. Forum je predstavljal odlično priložnost kako doseči, da bi sestre imele v tako pomembnih diskusijah tudi svoj glas. Pa še priložnost k diskusiji na temo, kako bi se materiali, pripravljeni za projekt EE-COE, lahko razdeljevali v okviru evropske mreže.

29. oktobra 2016 je Romunsko sestrsko združenje priredilo konferenco o bolniški oskrbi z naslovom „Izboljšanje storitev v bolniški oskrbi“, katera se je odvijala v Bukarešti v hotelu Golden Tulip Times v konferenčni avli Panorama. Konferenca se je udeležilo 80 poslušalcev – učiteljev bolniške oskrbe, zdravstvenih sester in študentov bolniške oskrbe ter tudi 4 sestre z Moldavske republike, s Kišinjeva.



Na konferenci je Ecaterina Gulie predstavila projekt „Odvajanje od kajenja“ in njegove posamezne dele v obdobju dveh let:

- obdelava materialov – njihov prevod v romunščino in prirejanje,
- priprava dveh diskusnih skupin „focus groups“,
- priprava petih delavnic za zdravstvene sestre – udeležilo se je 106 sester,
- prevod v romunščino in priredba priročnika za sestre, ki je bil izdan v skupnem številu 1000 kosov,
- razdeljevanje informacij in materialov,



- priprava on-line tečaja odvajanja od kajenja: **Zdravstvene sestre zdravijo odvisnost od tobaka v onkološki sredini in kadilcem pomagajo s prenehanjem kajenja: podpora s strani sester pri odvajanju od kajenja.**

Nato so udeleženci odgovarjali v demografskem vprašalniku, da:

- kadi 29 od 106 zdravstvenih sester,
- vsak dan kadi 25 od 106 sester,
- je v zadnjih 12 mesecih 19 sester poskusilo prenehati s kajenjem,
- se 14 sester v tem trenutku trudi prenehati s kajenjem,
- z odgovorom, da bi sestre morale nuditi dober vzgled s tem, da ne kadijo, se odločno strinja 76 sester in strinja 21 sester.

Udeleženci konference so visoko ocenili delo glavnih sester v okviru projekta in prav tako tudi vse posredovane informacije in materiale vključno s priročnikom za sestre.

SLOVAŠKA

Za ustno poster predstavitev je bil na konferenci SRNT Evropa sprejet poster z naslovom „Vzhodnoevropske sestre – Center odličnosti za kontrolo tobaka – Slovaška republika 2016“.



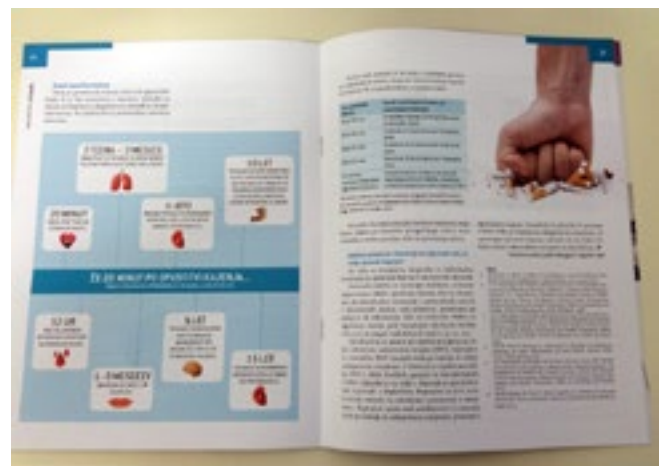
Fotografija št. 7: Gabriel Bálint pred posterjem

Tudi Slovaški tim je letošnjo jesen prevedel in priredil priročnik za sestre. Vseh pet držav, ki so sodelovale na projektu, ima že na razpolago ta pomemben pripomoček, ki ga lahko popularizira naprej in na široko uporablja.

Gabriel Bálint, glavna sestra, skupaj z ostalimi člani projekta zaključujejo vse potrebne korake za dopolnitev avtodidaktičnih (AD) testov (post-testov) e-learning webinarjev, ki bodo slovaškim sestram omogočali, da bodo za omenjeno aktivnost tudi nadalje pridobivale kreditne točke. Upamo, da bo to služilo kot motivacija, ki bo privabila še druge sestre.

SLOVENIJA

Katarina Lokar je v jesensko številko novic Onkoskop napisala članek o odvajanju od kajenja. Onkoskop so interne novice Onkološkega inštituta v Ljubljani (inštitut ima 1000 zaposlenih); eden njegovih delov se ukvarja s propagiranjem zdravja. Katarina se je odločila, da bo pisala o koristih prenehanja kajenja. Predpostavljala je, da se večina zaposlenih na Onkološkem inštitutu zaveda škodljivosti kajenja ter vsak dan gleda njegove posledice. Zato se je odločila poudariti pozitiven aspekt prenehanja s kajenjem, ki sloni na njegovi takojšnji in dolgoročni naložbi v zdravje.



Fotografija št. 8: Objavljeni članek (1. del)



Fotografija št. 9: Objavljeni članek (2. del)

Z velikim veseljem čestitamo dr. Lindi Sarna, mednarodno priznani strokovnjakinji na področju propagiranja vloge zdravstvene oskrbe pri nadzoru tobaka in v onkološkem raziskovanju usmerjenem na bolnike z rakastim obolenjem pljuč, k njenemu imenovanju za dekanko Fakultete za zdravstveno oskrbo Univerze UCLA. Njeno imenovanje je bilo objavljeno 8. novembra 2016. Vsi iskreno čestitamo Lindi!



Fotografija št. 10: Dr. Linda Sarna

Z veseljem koristimo priložnost, da bi se zahvalili našim slovenskim partnerjem, sodelujočim na projektu:



Katarini Lokar, RN, BSc.,
glavni sestri



in dr. Tomažu Čakšu
iz svetovalnega odbora

OPOMBA OB ZAKLJUČKU:

Ker se projekt EE-COE ob koncu decembra 2016 približuje k svojemu zaključku, so se vsi udeleženci projekta zbrali dne 3. decembra 2016 na zaključnem zasedanju v Avstriji na Dunaju. V prvi polovici sestanka, ko so Stella Bialous, Marjorie Wells in Iveta Nohavová podrobno spregovorile o pregledu projekta, se je sestanku priključila Catharine Grimes, direktorica Nadacije Bristol-Myers Squibb. Bili smo zelo veseli, da se nam je Catharine priključila ter da se lahko pohvalimo z uspešnimi rezultati projekta.



Fotografija št. 11: Dr. Márta Fényes pri predstavitvi pregleda projekta v imenu Madžarske



Fotografija št. 12: Catharine Grimes, direktorica Nadacije Bristol-Myers-Squibb

Nato je vsaka država predstavila pregled rezultatov in uspehov projekta. Bilo je zares vredno opazovati, kar je bila vsaka država sposobna doseči.



Fotografija št. 13: Stella Bialous pozdravlja udeležence

Popoldansko zasedanje je bilo posvečeno ocenjevanju rezultatov posameznih držav (konkretno aktivnosti e-učenja in podatkov, zbranih na focus groups) ter interpretaciji podatkov, usmerilo pa se je tudi na postopke pri popularizaciji projekta.



Fotografija št. 14: Stella pri ocenjevanju analize podatkov, zbranih na focus groups

Radi bi izkoristili to priložnost in se vam vsem zahvalili za odlično delo, ki ste ga opravili za izboljšanje informiranosti o nadzoru nad tobakom ter o možnostih intervencije pri zdravljenju odvisnosti od tobaka, dostopnih zdravstvenim sestram v srednji in vzhodni Evropi! Velika zahvala gre tudi dr. Stelli Bialous in celotnemu vodilnemu timu ter Nadaciji Bristol-Myers Squibb za njihovo podpora projekta. Brez vas ga ne bi bilo.

Zahvaljujemo se!!

Projekt Vzhodnoevropskega centra odličnosti medicinskih sester za nadzor nad tobakom je bil omogočen zahvaljujoč grantu Nadacije Bristol-Myers Squibb, ki ga je prejela Mednarodna družba sester v onkološki zdravstveni oskrbi (ISNCC).

